

Obětování Izáka

- Příběh:

Aby vyzkoušel Abrahamovu víru, přikázal mu Bůh obětovat jeho syna Izáka jako zápalnou oběť. Abraham a Izák spolu putovali na místo oběti – Abraham jel na oslu, Izák nesl dříví. Na místě Abraham svázal Izáka, položil ho na oltář, vytáhl nůž a jal se ho obětovat. Vtom se objevil anděl, zadržel Abrahamovi ruku a pravil: „Právě teď jsem poznal, že jsi bohabojný, neboť jsi mi neodepřel svého jediného syna.“ Abraham se rozhlédl a uviděl beránka, který uvázl v křoví; obětoval ho tedy místo syna.¹

- Oběť - všechno prvorozené patří Bohu: „Prvotiny raných plodů své role přineseš do domu Hospodina, svého Boha“ (Ex 23,19)
  - „Posvěť mi všechno prvorozené, co mezi Izraelci otvírá lůno, ať z lidí či dobytka. Je to moje!“ (Ex 13,2)
  - symbol vydání se Bohu – ten nechce opravdu lidské oběti, ale vyžaduje připravenost k ní
- Zobrazení - příběh se zobrazuje jako dvě části: nesení dříví, cesta; oběť
  - vnímáno jako předobraz obětování Krista:
    - Nesení dříví → Nesení kříže
    - Oběť Izáka → Ukřižování Krista (vztah oběti – syna a toho, kdo obětuje – otce)
    - Záchrana od oběti → Vzkříšení
    - Beránek → Kristus (zástupná oběť za člověka/lidi)
    - Trny křoví → Trnová koruna
  - Abraham - atributem nůž (v tomto případě)
    - bílé vlasy, vousy
    - zobrazován s nožem v ruce, někdy zakrývá Izákovi oči
  - Izák - klečí nebo leží na malém oltáři, vedle něj otýpka dříví
  - Anděl - zadržuje Abrahama, ukazuje na keř
  - nejstarší zobrazení je nástěnná malba v Priscilliných katakombách v Římě, 3. stol.²

Prameny: James Hall: Slovník symbolů a námětů ve výtvarném umění. Praha a Litomyšl 2008

Jan Royt: Slovník biblické ikonografie. Praha 2006

Manfred Lurker: Slovník biblických obrazů a symbolů. Příbram 1999

Hynek Rulíšek: Postavy/Atributy/Symboly, Slovník křesťanské ikonografie. Nakladatelství Karmášek 2006

---

¹ James Hall: Slovník symbolů a námětů ve výtvarném umění. Praha a Litomyšl 2008 (str. 33-34)

² Jan Royt: Slovník biblické ikonografie. Praha 2006 (str. 12)